

Tjänsteutlåtande

Kerstin Odenfelt
Socialförvaltningen

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2019-03-25
Dnr VON 2018/0008

Redovisning av medel för aktiviteter och social stimulans 2018

Sammanfattning

Kommunfullmäktige avsatte medel i budget för 2018 för ”de äldres möjlighet att påverka sin dag i de särskilda boendena skulle öka och att det sociala innehållet skulle utvecklas till allas trevnad”. Hur pengarna har använts redovisas i föreliggande rapport.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämnden/styrelsens beslut

Notera redovisningen till protokollet

Bakgrund

Vård- och omsorgsnämnden beslutade om fördelning av medlen, 1 miljon kronor, inom särskilt boende. Fördelningen av medlen skedde utifrån antalet platser avsedda för eller belagda med Österåkersbor per den 31 januari 2018. Medlen skulle användas utifrån verksamhetens önskemål och de boendes inflytande för aktiviteter och socialstimulans vid det särskilda boendet.

Förvaltningens slutsatser

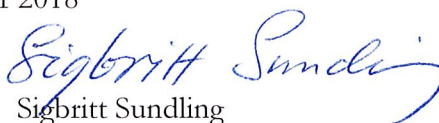
Medlen har bidragit till ett ökat utbud av aktiviteter samt att det sociala innehållet har utvecklats. Medlen har också bidragit till fortsatt användande av den digitala teknikens möjligheter som medel för att öka utbudet av aktiviteter och utvecklande av det sociala innehållet.

Bilagor

1. Rapport, stimulansmedel för aktiviteter 2018

Erica Sundberg
tf. Socialdirektör

Sigbritt Sundling
Enhetschef staben

Expedieras

Rapport, stimulansmedel för aktiviteter 2018

Kommunfullmäktige hade för 2018 avsatt medel för ”att de äldres möjlighet att påverka sin dag på de särskilda boende ska öka och att det sociala innehållet ska utvecklas till allas trevnad”. Medlen skulle användas utifrån verksamhetens önskemål och de boendes inflytande för aktiviteter och socialstimulans vid det särskilda boendet.

I kommunen fanns det totalt 7 verksamheter inom särskilt boende, en i kommunal regi, 2 st med avtal enligt LOU och 4 st boenden med LOV avtal.

Medlen, 1 miljon kronor, fördelades i förhållande till antalet platser avsedda för eller belagda med Österåkersbor per den 31 januari 2018. Medlen fördelades enligt följande:

Säbo, Utförare	Antal platser 2018-01-31	Belopp kr
Enebacken, inkl korttids, Temabo AB	90 +18	409 100
Solskiftet, Produktionsförvaltningen	35	132 600
Muskötvägen, Förenade Care	40	151 500
Vårdbo, Attendo	26	98 500
Norrgårdshöjden, Humana	21	79 500
Kantarellvägen, Attendo	10	37 900
Smedbygården, Redolaris AB	24	90 900

Totalt: 264**1 000 000**

Sammanfattning

Av totalt sju (7) verksamheter inom särskilt boende har nästan alla verksamheter använt sig av medlen för att öka aktiviteter och utveckla det sociala innehållet för de boende.

En verksamhet valde att inte rekquirera medlen för sociala aktiviteter, Smedbygården. De valde att avstå med motiveringen; ”de fortsätter att arbeta med att utveckla aktivitetsområden och social stimulans för de stimulansmedel de erhöll år 2017”.

Av de sex (6) verksamheter som använt medlen framgår att de boende haft inflytande och hänsyn har tagits till deras önskemål. Nästan alla verksamheter valde att fortsätta satsa medlen till att använda digitala hjälpmedel i att öka utbud och innehåll i aktiviteter. Mer än hälften av verksamheterna kombinerade användningen av medlen till att helt eller delvis satsa på digitala hjälpmedel för aktiviteter. En verksamhet valde att utifrån de boendes inflytande och önskemål använda medlen till att göra utflykter, berika och utveckla trädgården och att skapa en ”djurens dag” för de boende i verksamhetens trädgård.

Medlen har gjort det möjligt för verksamheterna att fortsätta utveckla välfärdstekniken samtidigt har det skapats nya möjligheter för de boende i att kunna ta del av den samhällsutveckling som sker genom bl a användande av Ipads, Skype, Googlemaps.

Medlen har också bidragit till att skapa en känsla av delaktighet hos de äldre. Med hjälp av VR-teknikens ”glasögon” har de äldre på ett enkelt sätt kunna ta del av aktiviteter som erbjuds i närområdet parallellt med att de fått inblick i den globala världens djurliv.

Redovisning

Redovisningen, se nedan, utgår från de frågor som ställdes till utförarna i samband med verksamheternas återskott till sakkunnig.

Hur har medlen används för 2018?

- **Enebacken** Har tillsammans med de boende valt att fortsätta satsningen på digitala hjälpmedel. Kameror, datorer och digitala fotoskärmar har köpts in. Kameror för att kunna ta foton, datorerna för att kunna användas till att skapa med hjälp av foton så som att göra fotoböcker. Skärmarna har används för att visa bilder från olika aktiviteter så som musik, dans och rörelse samt andra sociala aktiviteter som skett både enskilt och i grupp. Specifikt för korttidsenheterna har det införskaffats TV-apparater/skärmar till samtliga lägenheter. Fler av de som kommer till korttidsenheterna har ett omfattande omvårdnadsbehov vilket kan göra att de är mer rumsbundna än andra som kan ta del av TV:n som finns i gemensamhetsutrymmen.
- **Solskiftet** Ett boråd startades under våren 2018 av enhetschefen där de boende själva skulle komma med förslag och önskemål om aktiviteter. Verksamheten planerade tillsammans med de boende att erbjuda ett ökat schemalagt vardagligt utbud av aktiviteter. Musik och underhållning har regelbundet bokats in under 2018. På gruppnivå har också en skaparverkstad 1ggr/vecka erbjudits där olika alster skapats efter intresse och behov. Till januari 2019 var en Vernissage planerad för visning av höstens resultat. Det har varit filmvisning i boendet. Individuella aktiviteter som erbjudits har varit olika spel att ta del av, få lärdom

om nutidens digitalisering ex via användande av VR glasögon. VR-filmer som visats har haft anknytning till situationer och platser i Österåkers kommun. VR-glasögon, högtalare till ljud och TV-anläggning har köpts in likaså material till skaparverkstaden.

- **Muskötvägen** Verksamheten har haft boendeträffar där de boende själva framförde synpunkter och önskemål, bl a om innehållet i de digitaliserade aktiviteterna. "Upplevelse cykeln" har implementerats i verksamheten för de boende. För dem har det inneburit att via google har de boende kunnat ange en plats som de velat besöka. De satt sig vid cykeln och fick själva trampa runt och styrde i den verkliga miljön samtidigt som det visades på en TV-skärm alternativt projektorduk. Aktiviteten har varit mycket uppskattad av de boende. Ipads har använts frekvent inom verksamheten både individuellt och i grupp. Ett antal Ipads, storskärm (TV) och "upplevelse cykeln"/BikeAround har köpts in för medlen.
- **Vårdbo** Medlen har använts till aktiviteter såväl individuellt som gemensamt i grupp och utifrån önskemål från de boende. Verksamheten har satsat på rörelseaktiviteter/balansträning/stationsträning 2 ggr i veckan i grupp anpassat individuellt utifrån den äldres förmåga. Träning har också utförts individuellt på varje våningsplan utifrån behov och önskemål. Det har 2 ggr i veckan varit "Kula Klubben", social samvaro med aktiviteter som bestått av frågesport, pyssel, målning, film. Lägga pussel är en stående aktivitet i boendet där flera boenden deltar. Det har varit musikevenemang, högläsning och internetcafé. I slutet av året installerades wifi i verksamheten som finansierades med de statliga stimulansmedlen för välfärdsteknik. Medlen fördelades till kommunerna under hösten 2018. Det har bidragit till att fler boende bl a använder Skype för kontakt med anhöriga. En gång i månaden har det varit "möte mellan generationer", en aktivitet där förskolebarn besökt de boende i Vårdbo. Det har då varit sång, musik, gemensamt pyssel etc.
- **Norrgårdshöjden** Information inhämtades från de boende vid ett extra kundråd. Alla som deltog fick då komma till tals och framföra önskemål gällande aktiviteter och socialstimulans. Information inhämtades också via ett aktivitetsråd. Det var möte med rehabiliteringspersonal och aktivitetsombud från avdelningarna. Verksamheten valde därefter att satsa på följande områden; utflykter, trädgård och djur.
- **Kantarellvägen** Verksamheten har tagit del av de boendes önskemål genom ett enkelt frågeformulär som rörde olika intressen och kulturella områden. Medlen har bl a använts till att komplettera den storbildsskärm som verksamheten fick överta från en annan verksamhet inom Attendo. De inköp som gjordes var tillbehör för olika aktiviteter såväl individuellt som i grupp som bl a VR-glasögon. Även olika former av musikuppträdanden har framförts.

Vad har åstadkommit för de boende i er verksamhet som inte hade varit möjligt utan dessa medel?

- **Enebacken** Med hjälp av medlen har verksamheten kunnat fortsätta utveckla Enebacken inom välfärdstekniken och skapat nya möjligheter för brukarna att ta del av den samhällsutveckling som sker.
- **Solskiftet** Att få ta del av och ta lärdom om nutidens digitalisering via VR glasögon. Med hjälp av VR glasögonen har de boende sett filmer från närområdet och olika platser i kommunen. Det i sin tur har bidragit till att skapa en känsla av delaktighet i samhället hos de boende.
- **Muskötvägen** ”Upplevelse cykeln” har givit de boende möjlighet till att resa tillbaka i tiden och exempelvis uppleva sin barndomsmiljö. Användandet av Ipads har bidragit till att samtalen med de äldre blivit längre och mer innehållsrika. Det har också lett till att Ipads har använts i andra sammanhang som till att läsa tidning, fotografera, leta fram matrecept, söka kunskap som tidigare fanns i uppslagsverk.
- **Vårdbo** De aktiviteter som erbjudits har krävt en del personalresurser. Det har gjorts möjligt med hjälp av medlen.
- **Norrgårdshöjden** Utflykterna som gjordes, skedde utanför kommungränsen, bussresa till Vaxholm och utflykt i skärgården med båt, men också inom kommunen, med fikakorg till Ekbacken. Vid boendet finns ett flertal boende som ej vill eller klarar av att delta i längre utflykter. Verksamheten valde då att anordna ”nära” utflykter i Norrgårdshöjden. Det blev ett utbud av jazzklubb, danskurs med rullstollspolska, Nobelfest med bubbel, julshow med Titti Sjöblom etc.
Till trädgården var önskemålet att få skapa, bygga upp eller bara njuta av lugn och ro. För att göra detta möjligt inhandlades tillsammans med några boende en del växter och annat material till trädgården.
Att få vara med djur är det många boende som uppskattar därför planerades och arrangerades en djurens dag i trädgården. Det var företaget, Djuragenturen som kom en dag i juni med åsnor, höns, hundvalpar och getter. Många av de boende njöt i flera timmar av samvaron med djuren.
- **Kantarellvägen** De boende har tagit del av ett flertal olika artister samt olika musikstilar och också teaterunderhållning. Genom VR-glasögonen har de boende kunnat ”resa” till andra länder, ”dyka” i havet och ”flyga” i luften.

Vad har medlen tillfört verksamheten?

- **Enebacken** Medlen har bidragit till många nya och spännande möten mellan boende, personal och anhöriga. Med hjälp av den digitala tekniken har verksamheten kunnat fånga och förstärka de ögonblick som uppstår i de boendes vardag.
Efter önskemål från boende köpte verksamheten in kameror. De har använts av en grupp boende för att fotografera då de gått på promenader. Med hjälp av kameran har boende och personal kunnat spara upplevelser i stunden. När

bilderna sedan visats på de digitala fotoskärmarna har de bidragit till att det skapats nya forum för samtal och social samvaro i verksamheten. Det har även visat sig vara ett trevligt inslag i mötet mellan boende, personal och anhörig. Medlen har även bidragit till många fantastiska stunder och aktiviteter med musik i fokus, exempelvis sittgymnastik, allsång, musikfrågesport och dans.

- **Solskiftet** Medlen har bidragit till att samvaron mellan de boende har ökat och på individnivå har det inneburit en ökad stimulans för den enskilde.
- **Muskötvägen** Det har ökat intresse bland de boende för digitalisering med dess möjligheter. Ungdomar från Österåker som drivit ett projekt med VR-film har besökt verksamheten. De äldre fick prova på den nya tekniken med att använda VR-glasögon för att titta på filmer. Det var väldigt uppskattat av de boende.
- **Vårdbo** Det har tillfört verksamheten ökad social samvaro med fler varierade aktiviteter för de boende men också bidragit till glada skratt och nöjdare kunder.
- **Norrgårdshöjden** De boende har fått komma i kontakt med hav, natur och djur. Det har skapats ”rum” i trädgården för ro/avsildhet och även för aktiviteter och gemenskap. De boende har återsett platser som väckt minnen, upplevt spänning. Det har skapats social samvaro kring aktiviteter, fika och måltider som berikats av gemensamma samtal och skratt.
- **Kantarellvägen** För de boende har medlen tillfört ett bredare utbud av olika aktiviteter. Medlen har också bidragit till att de boende fått prova på den digitala världens möjligheter, som att prova VR-glasögon.

Har verksamheten utvecklats med hjälp av dessa medel?

- **Enebacken** Ja, verksamheten har med hjälp av den digitala tekniken utvecklats ytterligare. De möjligheter som den digitala tekniken givit i vardagen har också bidragit till att gamla och nya intressen väckts hos boende och personal. Det i sin tur bidrar till verksamhetsutveckling med hjälp av de boendes erfarenheter och intresseområden. I det dagliga omvårdnadsarbetet kommer Ipads användas som arbetsverktyg för att utföra dokumentationsarbetet i verksamheten.
- **Solskiftet** Ja, tillsammans med de boende har personalen med hjälp av medlen fått tillfälle att öka sin kreativitet gällande grupp- och individuella aktiviteter.
- **Muskötvägen** Ja nyvunnen kunskap har lett till nyfikenhet och utvecklingsmöjligheter. Deltagarlistor har förts sedan 2016 i samband med aktiviteter som bedrivits i verksamheten. Verksamheten konstaterar att frekvensen av antalet deltagare har ökat.
- **Vårdbo** Ja, personalen förstår bättre betydelsen av små ”enkla” aktiviteter som ger stimulans och trevnad för de boende. Den ökade social samvaro visar på en högre nöjdhet hos de boende.
- **Norrgårdshöjden** Ja, genom att göra många aktiviteter tillsammans, boende och personal har det skapats en fin sammanhållning i verksamheten som i sin tur lett

till att omvårdnadspersonalen blivit mer motiverade till att utföra dagliga aktiviteter.

- **Kantarellvägen** Ja, det har skapats ett bredare utbud av olika sorters aktiviteter från den digitala världens storbildsskärm och VR-glasögon till många olika live artister som besökt verksamheten för att spela och sjunga för de boende.